

Abo Tidningar.

N: 65.

Måndagen den 25 Augusti

1856.

Sjuttiondenionde
Årgången.

HAUD IGNARA MALI, MISERIS SUCCURRERE DISCO.

Prenumeration i
Åbo 2 R. S.

Jurifres.

St. Petersburg. Genom nådigt båd befäl af den 8 Juli g. fl. åro öfverläkarene, kollegiirådet Frankenhäuser wid Wiborgska och kollegiirådet Maconi wid Fredrikshamnssa frighospitalet utnämnde till riddare af R. K. St. Stanislai ordens andra klass, samt öfverläkaren wid temporära frighospitalet i Åbo, kollegiirådet Schwanck, till riddare af samma ordens tredje klass.

— Den 25 Juli g. fl. är chefen för rekognosceringsafdelningen af fältingeniör-korpsen, kollegiassessoren Miltopaeus, befordrad till hofråd, med anciennité af den 8 Januari 1856. (F. A. T.)

Inlandet.

Helsingfors den 18 Aug. H. exc. generalguvernören öfver Finland, generaladjutanten m. m. Berg, afreste i går på eftermiddagen, åtföljd af t. f. kansliredaktören, förste expeditionsfekretären Antell, kammarjunkaren hofrådet Liljenfelt, expeditionschefsadjointen Lundahl, kopisten, filosofiemagistern Rosenbom och fältkamreraren Linder, åfvensom följande, i h. exc:s svit anslående personer, nemligen: öfversten Minckwitz, öfverstelöjtnanten Bernoff, samt adjutanterne, kaptenen grefve Armfelt och löjtnanten Bernoff, ombord å kronångsfregatten "Drwaschnij", till St. Petersburg, för att derifrån begifwa sig till Moskwa samt derstädes öfverwara Deras Majestäters kröning. Ombord å samma ångfartyg afreste jemwål trenne af de för Storfurstendömet riksstånd, för nämnde högtidlighets öfverwarande, utsedde deputerade, nemligen: för det högwördiga prestaståndet, kyrkoherden i Ruosolar pastorat, kontraktspresten och ordensledamoten, filosofiedoktorn Josef Wegelius; för det wällofliga borgareståndet, handlanden i Helsingfors, kommerserådet Henrik Borgström och för det hederwårda bondeståndet, rusthållaren från Kangasala socken Carl Lawela. Till deputerad för högwördiga ridderskapet och adeln utsedde öfversten Ludvig Jegerhjöld hade redan derförinnan afrest till St. Petersburg.

— Hans Kejsertliga Majestät har, medelst den 14 innewarande Augusti utfärdad resolution, i nåder bifallit generalmajoren Carl Axel Stjernschantz underdåniga ansöknings att, under den å sinsta riddarhuset antecknade adliga ätt, hwilken generalmajoren tillhör, få adoptera sin systerson flabskaptenen wid siette sinsta indelta skarpskyttebataljonen Wilhelm Blidberg.

— Den 8 sistlidne Juli är vicehäradsbördingen, juris utriusque kandidaten, filosofiemagistern Adolf Grotenfelt utnämnd till kopist i kejsertliga senatens justitie-departement.

— Af förekommen anledning, har kejsertliga senaten under den 15 innewarande Augusti förordnat, att det, den 4 Februari innewarande år, kungjorda förbud för utförel af allt slags kött, bland annat från Finland till utrikes ort, numera är upphäfwet.

— **Bolag** för bedrifwande af fabriksrörelse har d. 1 sistl. Juli ingåtts af hrr A. F. Wasenius och Leon. Borgström under firma: "A. Wasenius & L. Borgström." (F. A. T.)

Åbo. Hans Kejsertliga Majestät har den 5 innewarande Augusti (24 Juli) i nåder befordrat guvernören öfver Åbo och Björneborgs län, generalmajoren, riddaren af R. K. St. Stanislai ordens första samt R. St. Wladimirs och St. Anne ordens tredje klass Anton Cronstedt till geheimeråd och derjemte entledigat geheimerådet Cronstedt från det honom anförtröddade guvernörsembete, med listids pension.

— Den 13 innew. Augusti är tullförwälfaren i Wasa, Estraim Emanuel Engdahl, utnämnd och transporterad att wara tullförwälfare i Åbo stad.

— Af R. Åbo hofrätt utgifna domar:

Den 7 Juli: i wäbjade målen imellan: Majoren F. af Forselles, k:de, och Drengen J. Nordström, sw:de; Rusthållaren G. Gustafsson Låhteenoja, k:de, och Rusthållaren G. Johansson Låhteenoja, utbl. sw:de; Smedsmästaren A. Åhlström, k:de, och Trädgårdsmästaren M. Westerberg, utbl. sw:de. Den 10 Juli: i wäbjade målen imellan: Bonden H. Henriksson Birknäs, k:de, samt Rusthållaren H. Mattsson Isomattila och Bonden E. Jakobsson Parikka, utbl. sw:de; Förre Råmdemannen J. Rosenblad, k:de, och Torparen G. Färtilin, utbl. sw:de; Brukspatronen G. J. Långman, utbl. k:de, samt Kommercerådet R. Bruun och Grofshandlanden P. Wahl, sw:de; Rusthållaren E. Thomasdotter Hardikala, k:de, och Rusthållaren G. Salomonsson Hardikalas enka J. Simonsdotter, sw:de; Bonden E. Henriksson Puski, k:de, och Torparen E. Gustafsson Granni, utbl. sw:de. Den 21 Juli: i wäbjade målen imellan: Bonden G. G. Lundström, k:de, och Bonden E. Uppgård, sw:de. Den 24 Juli: i wäbjade målen imellan: Rusthållaren A. Kangari, k:de, och Bonden A. Michelson Posti, sw:de; Landthushållaren G. Hobin m. fl., k:de, samt Bruksidkaren G. J. Långman, tillstådeskommen, och Rusthållaren J. Jakobsson Hammas, utbl. sw:de; Rusthållaren G. Mattsson Wiala, k:de, och Klensmiden J. Eklund, sw:de; Bonden G. J. Mäkituni m. fl., k:de, och Rusthållaren M. Thomasdotter Ruorante, sw:de; Arrendatorn B. Johansson Rankka, å ena, samt Landsfiskalen G. J. Holmberg, m. fl. på andra sidan, ömsom k:de och sw:de; Rådmannen G. J. Laurentz, k:de, samt Kofferidkepparen G. Söderlund och Skepparen E. A. Söderström, utbl. sw:de; Torparen G. A. Eklund och G. A. Eklund, den förre för egen del och å sin medparts wägnar personligen tillstådeskommen, k:de, samt Bonden J. Jakobsson Ellgård, utblifwen sw:de.

— **Ärswegten i Åbo och Björneborgs län**, den 13 Augusti. Swetet, som mindre allmänt oblas, anses lemna god afkastning. Någen, hwaras blomning och kornfästning förfiggadt under kylig och regnig wäderlek, lofwar åtminstone medelmättigt åring och är i de mellersta och södra delarne af länet färdig till körd. Korn och hafra lofwa att lemna en god och förmonlig afkastning, såframt ej frost och andra ogynnsamma förhållanden komma att minfka förhoppningarne. Årter, potåter och öfriga rotwexter likasom lin och hampa, hwilka senare wexter endast på få orter oblas, anses likaledes lemna en ganska god afkastning. Höwreten och gråsslagen, som under en mindre gynsam wäderlek, i det närmaste redan åro inbergade, hafwa på hårdwållsångar lemnat särdeles rik bergning samt på ångar med fuksigt läge medelmättig afkastning, så att foderbehofwen blifwa fullkomligen uppfyllda. (F. A. T.)

— I onsdag ha wi att förwänta en njutningsrik afton i det klarinettisten Fredrik Hentzschell gifwer konsert i societetsalongen. Hr H., som är nyss fyllda 34 år gammal, är blindfödd, har warit intagen på de blindas institut i Dresden och är elev af Tysklands förnämste klarinettist F. G. Kotte. Wi hafwa icke för sed att påstå det konsinärer böra uppmuntras för något naturligt skul, men då en blind konsinärers prestationer verkligen åro wärderika, bör wäl deltagandet och intresset ökas af den oförskyllda olyckan. — Hr H. har blifwit på det fördelaktigaste witsordad i tyska, swenska och danska blad. Han eger desutom i sin wärjo widimerade affskrifter af attester, gifna af många bland Tysklands förnämsta musici, sådana som Ferd. David, Baldener och E. Spohr, alla synnerligen lofordande. Spohr säger rent ut, att hr Hentzschell är en så utmärkt konsinär, att han för att wäcka deltagande icke behöfwer sin blindhet. — Tidningarna loforda bland annat hans dubbeltoner (tersgångar) hans sköna pianissimo, hans känslofulla föredrag, samt slutligen hans wal af stycken de der åro enliga med den meniskforsten så liknande klarinettens tonsfärg. — Programmet skola utdelas, men på förhand göra wi publiken uppmärksam på att bland konsertgiffwarens

solli kommer att föredragas Beethovens "Abelaide" fritt bearbetad samt en varierad aria ur "Barberaren i Sevilla". — Widare efter konserten, hwilken efter all anledning skall rättfärdiga konsinärrens förhoppningar. (Obl. att konserten börjar redan kl. 6, ett arrangemang, som under denna åt hösten stråfwande årstid har skäl för sig.)

— De landsmän som besökt staden Söderköping och "skålat med gammalt St. Ragnhild" göra wi uppmärksamma på det dödsfall som under rubriken Utrikes och Sverige står att läsa. Dr Bagberg war en öm och skarpsynt läkare den der med ren wattenkur nog måltade större saker, än de moderna "wattenmedicinare", hwilka med quacksalweri förena hydrotherapin. Bagberg war widare en mångsidig och bildad man. En wiß portion andeligt swärmeri snarare höjde än sänkte intresset för honom. Ysande woro icke hans jordiska omständigheter, men nöjd war han med sin lott och lycklig som familjefader.

— **Wasabladet** för d. 16 Aug. berättar: Den 13 gåfwo k. hofrättens i staden wistande embets- och tjenstemän i Skolofalen en affkedsuppsä för hr presidenten Brander och hans familj, hwilka erana snart lemna orten och flytta till Åbo.

— **Antalet vaccinerade år 1855 i Finlands** 25 provincialläkare-distrikter uppgingo till inalles 45,950, hwaraf wid gransfningen befunnos hafwa ålta vaccin 41,407, oålta 355 och ingen vaccin 709; frånwarande wid gransfningen woro 5,479.

— **Stark frost** inträffade natten mot lördagen. We bönor och årter, men we isynnerhet de arma potåterna, åtminstone de sebnare satta! Om wår sädett lidit, weta wi icke ännu med wifshet, befara det dock till någon del.

(Insändt.)

— **Ännu ett par ord om ölet i Åbo.** Man säger, att Åbo Tidningar wid sina bedömanden af stadens minutiösa frågor i allmänhet se tingen i rosenrödt. Detta gäller då åtminstone icke om bedömandet af ölet. *) En allmän förfämring af denna wara så här som der har förmärkt, allsedan Amalienborgs bryggeri inträdde i sin werksamhet. Inf. kallade en gång det nya ölet "bäst hummelwatten", men detta war för litet sagt. Inf. wågar hysa den misstänke, att hrr ölfabrikanten icke alltid wåga sig på så dyra saker som humla. Man finner ju de wildt werande Achilles millefolium, Trifolium aquaticum (Menyanthes) etc. Dessa använder man då i sina preparater. Malt anses icke böra tagas i för stort anspråk, ty malten är allt för dyr. Efter en sådan preparering som den åtminstone på Amalienborg öfliga kan wäl buteljen icke gerna ha kostat sin afyttrare mera än 2 kop. **) Winsten är således icke stor, om köparen får betala 7 kopek. Inf. tillönskar hrr ölfabrikanten den lyfan att framdeles i sina werksstäder icke behöfwa utländningar, som låta betala sig högst drygt och likwål ingenting wilja eller kunna uträtta, samt i stället för sådana pretentiösa passagerare engagera någon ålta sinfka, dender förstår att brygga sitt öl på ett drickbart sätt. Ett fruntimmer sade nyligen: "hwem wille wäl dricka ett sådant öl, som man gjort af bara ogräs!"

Gammal ölwån.

*) A. T:s red kan icke begripa hwad rättighet den anonyme insändaren tager sig att härwidlag wilja agera representant för A. T. Wår princip är wisertligen den att intaga alla insända, lästliga artiklar i wårt blad; men wi skulle ödmj. undanbe öf den åran att anses sympathisera med de hrr insändare, hwilkas artiklar wi införa. Wi wåga hysa den åsigt, att den gamle ölwånen ser tingen i nog swart. Icke är det desutom för honom någon flydighet att köpa af det nya ölet. Hr Möller et Cie har öf wetteligen icke uppmannat honom dertill. Red:s not.

**) Helsingfors-ölet, som råkar wara något bättre, såges första sin bryggare blott 1 kopek buteljen!

— **Bokhandelsnytt.** Från J. W. Ellja & Co:s tryckeri hafva dessa dagar utkommit: "Paulus, Kristendomens första segrar, i skildringar ur Apostlagerningarna af dr Wilhelm Raumann. Med 21 plancher. Öfversättning. 300 fidd. i 16: de del's utning. Pris 1 rub. fr. ind. exemplar. — "Stämaan satuja." 1. Ett ark 4:0 med 14 spalter och till vignett ett lyfadt trädsnitt af hr Liebert, med underskrift: "Stämaalaiset kuultemat satuja." Arbet börjar med "Kufatu." Pris 5 kop. fr. En bok, innehållande 25 ark, såljes till 50 kop. fr. Utgifwarens af Stämaan-satuja affigt är att sålunda arkvis bringa en illustrerad upplaga af "Eufon och en natt." (A. U.)

Stiftsnyheter. (Borgå). Befullmäktiga de: Juli 30, kapell. i Mohla v. past. D. R. Hirn till kapellan i Sälljärvi samt kapellsubst. i Hiitola vicepast. mag. G. Krogius till kapellan i Luumäki. — Vediganslagen: s. d., kapell.tjensten i Mohla, med 150 dd. ansökningsstid. — Misfiver utfärdade: s. d., för de föreslagne till kyrkoh.embetet i Sälljärvi samt till kapell.tjensten i Nykyrka, och äro profwen utfatta till d. 14, 21 och 28 Sept. — Föreslagne: s. d., till kapell.tjensten i Rymmene: 1:o t. f. kapell. beskådes v. past. R. Clayhill, 2:o kap. adj. i Parikkala M. E. Stenbäck och 3:o past. adj. i Hirvensalmi v. past. J. G. Gräsbeck; samt till stadskapell.tjensten i Fredrikshamn: 1:o past. adj. i Idensalmi E. Eklund, 2:o andra koll. wid h. e. skolan i Fr:hamn mag. A. F. Gräsbeck och 3:o nådårspred. i Weikkala's theol. kand. J. A. Tengen.

Borgå, 16 Aug. Skörden har utfallit hvar hö beträffar på alla ställen öfver medelmåttan och hos fömliga vida berutöfver. Åfwen rågförden lofvar utfalla öfver medelmåttan, ehuru såden mognat ojemnt. (B. L.)

Utrikes.

PREUSSEN. Berlin den 13 Aug. I går har enkekejsarinnan af Ryssland, storfurstén Michael, prins Fredrik Wilhelm af Preussen (prinsens af Preussen son), prins Wilhelm af Baden, prins Fredrik Wilhelm af Hessen, prins Petter af Oldenburg, Generalerna furst Radzivil, friherre Roth von Schreckenstein och friherre von Moltke samtliga afrest till St. Petersburg, den sistnämnde såsom adjutant hos prins Fredrik Wilhelm af Preussen. Konungen samt prinsarne Carl och Albert beledsagade enkekejsarinnan till Svinemünde, hvarifrån de återkommo följande dagen till Berlin.

Öfverfarten till Ryssland gör enkekejsarinnan på krigsångfregatten Olaf.

Flere militärer, tillhörande förnåma familjer, hafva för skuld hemligen lemnat landet. Polisen har satt sig i rörelse för att komma på spåren och straffa de personer, hvilka genom hvarjehanda medel söka förleda unga män, särdeles militärer, att skuldsätta sig och sedan genom procentare ruinera dem.

SVERIGE. Stockholm den 18 Aug. Ryske generalmajoren, kommandören af K. Svärdsorden, hr André Bodisco har härstädes aflidit, såsom det uppgifves, af cholera, i hvilken farsot några personer det sednare dygnet insjuknat, så att förmodligen i morgon farsotens utbrott i hufvudstaden kommer att officiellt tillkännagifvas. General B. hade i lördags anländt hit från Lübeck med Bore och bland de öfriga passagerarne lärar jemväl en och annan insjuknat, ehuru ombord på fartyget farsoten icke lärar visat sig. Hittills hafva, så vidt vi veta, blott 6 sjukdoms- och 4 å 5 dödsfall omtalats under sednare dygnet. Bland de sjuka nämnes konsulin Lettstedt.

Intendenten vid St. Ragnhilds helsobrunn i Söderköping, medicine doktorn och chirurgie magistern, riddaren af Wasaorden, Johan Olof Lagberg, har den 14 dennes aflidit i Söderköping efter närmare 40 års verksamhet såsom läkare vid nämnda brunnsinrättning. Dr Lagbergs förtjenster om sitt fädernesland, hans ovanliga nit och entusiasm för vattenläkekonsten, till hvars införande och erkännande i vårt land han genom skrifter och handlingar på det verksamaste bidragit, de många lyckliga kurer, hvarigenom han till helse och krafter återställt såsom förlorade ansedde patienter, göra hans bortgång lika allmänt beklagad som hans minne kärt. Han lärar hafva till sin efterträdare förordat dr Lagerträd i Sundsvall.

FRANKRIKE. Constitutionnel innehåller en artikel rörande konungens af Neapel ställning och hans svar på Frankrikes och Englands noter. Man tillägger denna artikel en viss vikt, såsom troligen inspirerad från högre ort. Kabinetten i Paris och London hade, såsom bekant, i vänskapliga noter upp-

manat konungen af Neapel att modifiera sin regerings system i en liberalare och med tidens framsteg och lynne mera öfverensstämmande riktning. Konungens svar var vägrande och till formen förolämpande. Ehuru tidningen visserligen tror, att konungens afsigter äro mycket mindre absoluta än hans ord, och att han i verkligheten redan följt en del af de råd, som han så häftigt tillbakavisade, klandrar tidningen dock denna malplacerade stolthet hos konungen. Det var först sedan neapolitanska regeringen märkte sig icke kunna hoppas några sympathier från Österrikes sida, som hon beslöt sig att genom några nåde-akter mildra vestmakternas missnöje; men dessa åtgärder äro långt ifrån att uppfylla Frankrikes och Englands fordringar.

Den 11 dennes försiggick i Sorbonne den vanliga utdelningen af premier till lärjungarne vid lycéer och gymnasier i Paris. Krigsministern, som tills vidare förestår undervisningsministären, verkställde utdelningen: till höger om honom satt marskalk Pelissier och till venster marskalk Magnan. Vid slutet af högtidligheten visade ministern på den jemte honom sittande marskalk Pelissier, och framställde honom, i det han fattade hans hand, för de unga såsom en förebild uti energisk uthållighet vid arbete. Hela församlingen uppstod dervid och utbröt i applåder, och de båda marskalkarne omfamnade hvarandra.

ENGLAND. Economist skriver, att årets gröda i allmänhet visar sig särdeles lofvande och att den inträdda starka värman påskyndat sådens mognad. I följd af dessa utsigter har priset på hvete fallit 18 sh. per quarter.

TURKIET. Man vill veta att divanen beslutat icke längre motsätta sig Donaufurstendömenas förening till en stat.

Engelsmännen äro ifrigt sysselsatta med planen att anlägga en jernväg från Phoeniciens kust till Euphrat-dalen, att befara Euphrat med ångbåtar och inrätta en ångbåts-förbindelse mellan flodens mynning och Indien.

SPANIEN. Till L'Indépendance skrives från Madrid: Man har nu återkommit dit, der man stod den 28 Juni 1854. Det då utgifna manifestet från Manzanaras lofvade äfven i allmänna uttryck framåtskridande, intrigens undertryckande m. m. Två år hafva förflutit och till hvilken skugga af framåtskridande hafva vi väl hunnit? Allt hvad man förstår är att utnämna generaler, ehuru Spanien redan har så många af den sorten att de vore tillräckliga för alla Europas arméer. O'Donnell handlar ända hittills blott negativt genom att hålla Polacos på afstånd, men någon ordnande verksamhet förspörjes icke. Marskalken måste välja mellan Polacos och progressisterna, men de förra skola ej förlåta honom 1854 års revolution och de sednare ej detta års Julidagar. (Medan i Madrid krigsdomstolens straff äro mycket lindriga, fortfar Zapatero i Catalonien att fusilera och deportera.) O'Donnell utan vänner, omgifven af medtänflare som han icke vågar allgäsa och af en kamarilla, som han ej förmår störta, kan endast lita på sig sjelf. Narvaez var lika mäktigt och fruktad och likväl behöfdes endast en obetydlig omständighet för att tvinga honom att packa in till Frankrike.

Espartero har den 5 från Soria afrest till Logrono. Vid sin afskedsaudiens hos drottningen skall han, enligt "Parlamento", förklarar, att han drager sig tillbaka i det enskilda lifvet, alldenstund han nu hvarken kan tjena drottningen eller fäderneslandet, då han ej kan blifva otrogen hvarken sin ed eller den fana, som han svurit att försvara.

Den vigtiga frågan om nationalgodsets försäljande är redan till en del faktiskt löst derigenom, att 39,910 nationalgod, uppskattade till 224 millioner, blifvit försålda för 584 millioner realer och 71,428 tionden återköpta för 146 millioner.

ITALIEN. Ställningen i Neapel skildras fortfarande såsom högst brydsam. Esomoftast finner man på hufvudstadens gathörn anslagna proklamationer, som lyckönska folket till dess värdiga hållning och uppmana det att hålla sig lugnt. Väl har regeringen utfärdat en partiel amnesti, men Constitutionnel, som talar med officiös ton, försäkrar att vestnakterna ingalunda äro nöjda härmed utan fordra mera genomgripande reformer.

PORTUGAL. Choleran fortfar med temlig häftighet i Lissabon, så att den 3, 4, och 5:te Aug. inträffade resp. 200, 155, och 190 sjukdoms- samt 98, 83 och 80 dödsfall.

På Madeira rasar samma farsot med ytterlig häftighet och till den 3 Aug. hade 5000 sjukdoms- och 1500 dödsfall rapporterats.

AMERIKA. Newyork den 31 Juli. Senaten i Washington har af presidenten begärt upplysningar

öfver tillståndet i Californien. De sednaste undermåttelserna från detta land af den 8 Juli förmåla att säkerhetsutskottet i San Francisco fortfar med sin verksamhet och drifvit från staden en mängd spelare, slagskämpar och mördare samt lagt beslag på vapenförräder, ämnade för utskottets motståndare de s. k. "lagarnes och ordningens vänner". En medlem af utskottet hade, då han ville företaga en dylik häktning, blifvit på öppen gata nedstucken af en ledamot i Californiens högsta domstol (!) David Terry. Denne greps genast, men vid postens afgång var hans öde ännu ej afgjort.

Det är förut nämnt, att den förre presidenten i Nicaragua, Rivas, hvilken Walker afsatt, för att låta välja sig sjelf till president, icke varit belåten härmed, utan i förening med förre krigsministern don Maximo Jeres rest sig mot fribytaren och bemäktigat staden Leon. Detta skedde den 11 Juni, då de Walkerska trupperna blefvo fördrifna från staden. Rivas har sedermera satt sig i förbindelse med befrielsearméen, hvilken staterna Guatemala, San Salvador och Honduras samlat och hvars avantgarde den 15 Juni inryckte i Leon. Frågan är nu om Walker kan erhålla förstärkningar från Nord-Amerika och derigenom hålla sig uppe.

I Puebla (Mexico) har man upptäckt en komplott som åsyftade Santa Anas återkallande och hvori många prester varit delaktiga.

Från Buenos Ayres' södra gräns klagas att man saknar skydd mot de vilda indianerna, emedan större delen af de mot dem afsända reguliera trupper deserterat. I Montevideo deremot råda lugn och välstånd.

Ångfartyget Panama, tillhörande ångfartygsbolaget för Stilla hafvet, har den 5 Maj strandat på en klippa i Magelhaenssundet. Alla om bord räddades. I samma sund har den 8 Mars "le Bride" förolyckats nära udden Baranco. (P. o. I. T.)

Har månen invånare?

I Köln lefver en originell marty för sin vetenskapliga öfvertygelse — en hr J. W. Schmitz. Under åratat har denne man betecknat de af Newton upptäckta tyngblagarne och deraf härflytande vilkor för planeternas rörelse såsom foster af en astronomiskt vidspelsse. Under åratat har han hållit fast vid den åsigten, att planeterna, liksom äpplen i en ofantlig wattencistern, simma i en mäktig verldsbeterström, hvilken kretsar omkring solen. Under åratat har han predikat den läran, att det är ett wanförmått att vilja svära på oföränderligheten af lagarne för vårt planetssystem. "Så mekaniskt är universum icke inrättadt, att ju icke en och annan oregelbundenhet, omverling och förändring kan ega rum. Fast mer swärfvar någonting ganfka hotande öfver våra hufvuden, och särdeles tränger oss månen allt närmare in på lifvet. Enligt egyptiernas iakttagelser för 4800 år sedan" — hr Schmitz torde förlåta oss om vi fråga, hvar de hieroglyfiska uppgifterna härom äro tillförlitliga — "var månens afstånd från vår jord vid denna tid icke mindre än 200,000 mil, medan han vid tiden för Kristi födelse redan ryckt 100,000 mil närmare, och för närvarande ingalunda något mellanrum af 40,000 mil mellan honom och oss låter tänka sig. Alla dessa vigtiga satsar har hr Schmitz upprepade gånger offentliggjort, utan att vinna gehör, eller åtminstone utan att väcka intresse dervid hos mån af fadert. Till och med solförmörkelsen den 28 Juli 1851, hvilken han föfte begagna till ådagaläggande af sina satsers riktighet, till och med detta tillfälle gick förbi utan att astronomerna täcktes bewärdiga hr Schmitz med ett beriktigande, en vederläggning, eller ens så mycket som ett svar. Men så orubblig är hans öfvertygelse om riktigheten af sina åsigter, att han till de skrifter, i hvilka han uttalat desamma, nyligen tillagt twenne nya, nemligen "Månens annalkande till vår jord", hwartill är fogad en afhandling om måninbyggarnes konfwerk, äfvensom en i detalj gående beskrifning öfver derwarande förhållanden i allmänhet; och vidare "Allmän naturlära", utgörande ett på spridda detaljer mera än på logiskt bewisning grundadt förfäktande af den satsen, att jorden har för sitt ljus, sin värme och sin rörelse att tacka en långsam solens förbränning. Fantast åtminstone kan man icke fränkänna författaren, då man läser hans beskrifningar om månen, hwars åt oss wända sida, enligt hans påstående, wisar de tydligaste tecken

till en hög kultur. Måninbyggarna hafwa fullt upp med landsvägar, kanaler, ja till och med tunnlar; de bo inom höga omgärdningar, i kupolformiga byggnader, och sakna ingalunda en atmosfär, endast med den skilnaden att den på långt när icke sträcker sig till samma höjd som vår. Till och med månens hufvudstad har författaren lyckats upptäcka. Den är till på köpet belägen på den mest passande punkten. Schmitz säger nemligen: "I fall månen, hvars hela yta icke är större än Ryssland, skulle hafwa en hufvudstad, så wore den naturliga punkten för densamma den, der jordklotet (på bemälad punkt 22 gånger så stort för måninbyggarnes ögon som månens fifwa för våra) ständigt synes hänga raktför den uppåt blickandes hufvud. Enligt Mäbler, utgår från månfifwans medelpunkt en stor kedja af ringvallar, sträckande sig från Spiparchus och Ptolemaeus söderut, i början i en sammanhängande serie, men på andra sidan 36:te graden i flida länkar. Två lifnande kedjor sträcka sig 60° mot väster. Alla tre hafwa sin utgångspunkt i närheten af equatorn, alltså nära intill den punkt, som har jorden i sitt zenit. Dessa i rader utgående ringvallar äro nästan alla af samma storlek, någonting som swärigen kan tillfriskas en tillfällighet." I dessa trakter är man sysselsatt med stora byggnadsarbeten, "eller, med andra ord", tillägger hr Schmitz, i det han gåfande förfädder sig på sina hårdnackadt tigande wedersakares ståndpunkt, "de vulkaniska krafterna äro der ännu alltjemt i oupphörligt arbete." Till och med på inledandet af ett teckenspråk mellan oss och människa har Schmitz varit betänkt. Han antager att de måste vara stidliga astronomer och företrädesvis egna vår jord sin synnerliga uppmärksamhet. Alltså böra wi försöka att inleda en korrespondens med folket i månen. "Måne icke", frågar han, "snabbt framlande lokomotiver, försedda med ett mäktigt elektriskt ljus, skulle kunna gifwa dem en winck om lifwet och konsten på vår planet? Om man upptände stillastående eldar, ordnade lift bilben af Stora Björnen eller Wägen och med två mils mellanrum flida från hvarandra, så skulle astronomerna i månen se vår planet i 40 minuters storlek och fatta så wäl den astronomiska som den ännu högre fråga, wi dermed gjorde dem, samt säkerligen beswara densamma. Ingenting hindrade heller att wisa dem den nämde stjernbilden i samma storlek som de se den på himlavalfwet". Allt detta är en ställig idé; men wi frukta att hr Schmitz äfwen denna gång af jordastronomerna icke bewärdigas med någon wedersläggning eller något svar.

(Insändt.)

Oss emellan sagdt!

Jag, dåre, älskat — jag ock — en gång,
Och höjde tappert min kärleks-sång,
Men jag blef slagen med hast ur brädet;
Och det blef ändan på hela qvädet.

Ack, till min mö stod så fast min lit!
Jag trodde korpen långt förr bli wit;
Än henne kall för den dumma låga,
Som var min vällust och blef min plåga.

Men hennes hjerta det var så stort,
Var ej för en, men för många gjordt,
Det rymligt var, som St. Petri kyrka,
Minst femton sprättlar der fingo dyrka.

Ett ledigt altar jag äfwen fann;
Mitt offer mottogs — och klart det brann,
Hon på eröfringar sig förstod!
Hon kunde värma ett manligt blod.

Med minsta ynnest hon viste ockra,
Och sjelfva gallan hon kunde sockra,
I hennes öga ett "Ewig" låg,
Som allting tände ehvart det såg.

Att jag tog eld — var ju ingen under,
Ty då för tiden var jag ett tunder;
Hur det gick till — endast herran vet;
Men sant det är att jag blef poet.

Ty allt jag såg från en galen sida,
Och allt var lustigt i verlden vida,
En annan sol uppå fästet red;
En annan måne så gråtmildt ned.

Helt andra stjernor mig blickar sände,
Och skön var jorden förutan ände,
Ej fanns så naket och ensamt berg
Som ej jag klädde i diktens färg.

I tanken reste jag der vår koja;
Ej kärlek trifves der menskor stoja,
I hvarje like jag såg en vän;
Och trösta ville jag äfwen den.

Jag Edens dagar tillbaka drömde,
Och skaldebägarn så flitigt tömde
Att yr i mössan jag nästan blef;
Men rim jag smidde — och vers jag skref.

Till "henne", "henne" — den tjusarinnan,
Det englabarnet, den huldgudinnan,
Hvad språket hade af granna ord;
Det blef en rätt uppå hennes bord.

Hvad hög lycksalighet se'n jag rönt
När med en kyss hon min plattthet lönte,
Och hon mig nämnde vid blott ett namn;
Och ömt mig sträckte sin hulda arm.

Med vattnad blick, med en suck vältalig!
O du min dårskap! — du dock var salig,
Jag kan, jag vill icke ångra dig;
Min bäska lycka du skänkt åt mig.

Men — lyrans toner bli alltför veka,
Och jag förglömmer hvad jag skall — neka,
Nå — hennes kärlek i frossa dog;
Och jag på prosa mig åter slog.

Jag såg hur dikten allting förstorat,
Och huru litet som jag förlorat,
I början kostade det väl på;
Att om sin himmel bedragen stå.

Med hennes eder ännu i minnet!
Och hennes skönhet — ännu för sinnet?
Men, Gudskelof! — det är nu förbi,
Med både kärlek och poesi.

Ej till mitt hjerta går mer en nyckel,
Jag redskap varit för qvinnogryckel;
Men blir det aldrig i tiden mer;
Steg äfwen Venus från himlen ner.

För "större hjertan" jag se'n mig aktat,
Ty jag för nära har dem betraktat;
Med min rival jag dock ömkan har,
Den lärospånen står honom kvar.

Han i sin ordning, väl bort får träda,
Ej töfvar länge förr'n han får qvada:
Jag, dåre, älskat — jag ock — en gång,
Men denna glädje blef icke lång;
Ty jag blef slagen med fart ur brädet,
Rivalen igen fått sin plats i ledet.

Arabeser.

Bandalism. Upsala den 15 Augusti 1856. En insändare, som garanterat berättelsens riktighet, har begärt plats i tidningen Upsala för följande: "Torparen E. Ericson från S. Glänsen i Fryksrud's församling af Carlstads län, för närvarande stationerad på plöjningsarbete wid Österby herrgård i Ålands län, hade den 31 nästl. Juli, jemte sin 21-åriga hustru, rest till Upsala, för att anskaffa några nödiga effekter till det barnsöl, hwilket desse makar wäntade få hålla 3:ne wedor derefter. Resdan wid afresan från staden, samma dag, kände hustrun sig illamående, och hennes tillstånd blef allt mer och mer betänkligt, till dess hon icke längre förmodade fortsätta hemfärden. Kl. 11 på afton stannade de resande wid en backstuga i Låby socken nära intill landsvägen. Mannen tillkännagaf här sin hustrus brydsamma ställning och begärde inträde, men erhöi ett hårdt affläende svar med hänvisning till en annan, straxt bredwid belägen stuga; men här fick han icke ett ord till svar. Emedlertid ha-

de den arma qvinnan på landsvägen, i saknad af all hjälp fastän tätt invid den menniskoboning, uppfyllt sin moberliga bestämelse. Hennes jemnerrop blandadt med barnets skrik och den stadars mannens tårar och böner utanför fensfret, kunde icke beweka något hjerta derinne till förbarmande. Tröslös flyndar han då ned till byn, hwarest nämndemanen Matts Janssons hustru i Westerby wälwilligt hastade till den stadars qvinnans hjälp, och blef så lunda ett medel till twenne menniskolifs frälsning." — Insändaren klandrar skarpt och med rätta den omenfliga hårdhet, hwarmed de nödställda blefwo afvisade.

Fiskaresynd. En korrespondent skrifwer till G. E. L.: Wid en fiskfärd åt Östergarn köpte jag af en fiskare, wid ett af derwarande fisklägen, ett tjog nyligen fångad torst. Den skulle kosta 16 sk. rgd. Då jag wid likvidens uppgörande icke hade mindre mynt än 24 sk. i silfwer, upplyste fiskaren att han mycket lätt hade kunnat ge tillbaka, om han haft qwar den åtta-skilling i silfwer, som förwarad i en tenndosa, nyss på sjön fallit ur hans sida i hafwet. Efter något dividerande i torsthögen, föll fiskarens ögon på en torst af misstänkt utseende. Den var nemligen owanligt bufig och lifsom kantig. Utan barmhertighet sätter han en knif i fiskens buk och framtager derur — sin tenndosa, som hade wid pass 3½ tumslängd, 2 tumslbredd och ¾ tumsl tjocklek, och mycket riktigt inneslutande den omtalade åtta-skillingen — samma dosa och penning, som fiskaren då nyss på 12 à 14 samnars djupt watten förlorat.

Kurser.

Helsingfors, 19 Aug. Hamburg 90 dd. 34½. Stockholm 14 dd. 90½; 3 dd. 90. — Diskont-kurs. Hamburg 34½. London 38½. Amsterdam 189. Stockholm 91.

St. Petersburg, 15 Aug. London 3 m. 38½, ½. Amsterdam 3 m. 187½, 188½. Hamburg 3 m. 34½, ½. Paris 3 m. 402½, 406½.

Stockholm, 19 Aug. London 11: 40, 90 dd. Hamburg 127½, 90 dd. Paris 22½, 90 dd. Petersburg 91½, 30 dd. Lübeck 103½, 67 dd.

Amsterdam, 11 Aug. Hamburg f. f. 35½; 2 m. 35½. London f. f. 11: 80. Paris f. f. 56½; 2 m. 55½.

Paris, 11 Aug. Amsterdam f. f. 213½; 90 dd. 211½. Hamburg f. f. 189½; 90 dd. 187½. London f. f. 25: 25.

Hamburg, 12 Aug. Paris 3 m. 193½; f. f. 191½. London 3 m. 13: 13; f. f. 13: 34. Amsterdam cour. 3 m. 36: 30; f. f. 36.

Börspriser i Stockholm den 19 Aug. Swete 28 à 37½ rbr; Råg 21½ à 22 rbr, pr Sept. 18½ rbr, pr Okt. 18½ à 18½ rbr, pr 15 Juni 18½ à 18½ rbr; Rågmjöl ryft 1: 12 à 1: 14, pr Sept. 1: 12 à 1: 14; Korn 19 rbr, pr 15 Juni 15 rbr; Håse 10½ à 11 rbr; Årter 23 à 27 rbr; Salt 4½ à 5 rbr; Talg hwit 8½ rbr, bio gul 7½ à 8 rbr; Järn, ordinar, 10 rbr; Kaffe, engelskt 23½ f., dito brasill. 24½ à 25 f.; Brännvin 1: 42 à 1: 43, pr leveransposter 1: 40 à 1: 41½, pr Sept. 1: 41 à 1: 42, pr Okt. 1: 36 à 1: 37, pr Nov. & Dec. 1: 31, pr 15 Juni 1: 35½ à 1: 35½, pr Juni 1: 36, pr Juli 1: 36½, pr Aug. 1: 37.

Prenumeration på **Åbo Tidningar** för **sednare halfåret 1856** emottages i Frenckellska bokhandelns f. d. lokal med 1 Rb. sr och å samtliga postkontor med 1 Rb. 15 kp. s. m. — **Annonser** emottagas å boktryckeriet vid Slottsgatan.

Resande.

Aug. 21. Professor Moberg med familj, Pastorflan Eweidel med dotter och Mamsellerna Norblund fr. Åland, bo i Fru Holmstens gård. Baron Wittinghoff fr. Öfers, Borgmästaren Mandelin fr. Nyfå, Håradshöfdingen Ingman fr. Wöborg och Landtmätern Gyllenbög fr. Ulfaby, bo i Soc.huset. Prosten Hertberg fr. Hwittis, bor i gården 6. 6. 2. — D. 22. Prosten Hönen med familj fr. Cura, bor i Brummerka arfw. gård. Ryskoherden Molin fr. Skäpås, samt Kapellänen Karsten och Stud. Karsten fr. Raumo, bo i Höfaren Löfgren. Filof. Magister Wasastjern fr. Wafa och Grefwe Armfelt fr. Aminne, bo i Handl. Wendelins g.d. Expeditionschefen Gygnaeus, Vicehåradshöfdingen Martin, Bokhandlaren Gjöblom, Handl. Sundman, Kraepelin, Lagerström, Gohn och Pontén med fru, Fabrikanten Gohn och Musikus Hentschel fr. Stockholm, bo i Soc.huset. Kommisfirer Uffelin fr. Tawasthyro, Stud. Metther fr. Löfsala och Håltfär Uffelin fr. Rouffis, bo i Kommisfarien Sarens g.d. Sigarrarbetarene Fromme, Schaefer och Lampe fr. Lübeck, bo i Fru Hjelm. — D. 23. Major Segercrantz, samt Gymnasisterna Granfelt och Segercrantz fr. Wefslaks, bo i Svarfwaren Hellenius gård. Kapten Björn och Håradshöfdingen Palmroth fr. Öfers, samt Brufspatron Bremer fr. Rimito, bo i Soc.huset. Ryskoherden Danielsen fr. Pyhämaa, bor i Wästmäst. Sundells gård. Handl. Sandbäck med son fr. Nyfå, b. h. Höfaren Löfgren. Gymnasisterna Soliman och Salenius fr. Wambula, bo i gården 9: 4 i 17 qwart. af i stads. Inwefaren Förelblom fr. Köpenhamn, b. h. Färgaren Eilila.

Med ångfartyget **Örnköld** anlände den 21 Augusti från Stockholm: Expeditionsschefen Cygnæus, Doktorinnorna Hertberg och Arnell, Biechäradsbörjningen Martin, Arkibiasconus Moberg, C. D. Kopisten Björksten, Doktor Pant, Apostelaren Arvidsson, Handlanden Brander med fru, Kraepelin med dotter, Sundman, Duwaldt med son, Österlund, Nyberg, Ullner och Lagerström, Bokhandlaren Sjöblom, Fruarna Arnell, Rautian, Fontell, Serén, Åberg, Indrén, Ladde och Ehrenberg, Herrarna Joseph, Lehman, Cunningham, Forsbäs och Lawrence med fru, Handelsagenterna Titz och Gohn, Fabrikanten Gohn, Musikus Gentschel, Mamsellerna Sjöman, Falk, Holstius, Einnell och Andersson, Handelsbåthållaren Heimburger, Unglingen Heimburger, Kanslibåthållaren Grifsson, Bårdsbåthållaren Stråhane, Juveleraren Forsblom, Jungfru Sillgren, Gjutarene Grifson och Hallgren med hustru och 2 barn samt Betjenten Harris; tillsammans 55 personer.

Kungörelser.

Med offentlig auktion, som Måndagen den 27 Augusti (8 September) innevarande år, Klockan elwa (XI) förmiddagen, såväl å Landskontoret i Åbo och Björneborgs län, som å Finska Krigs-Kommissariatet anställes, kommer att å entreprenad till den minsta förbrände utbudas anläggningen af 1:a indelta finska skarpskottsbataljonen för nästinstundande eldnings- och lydningsår tillkommande 136 sammar gran- och tallbländad ved och 10 pud talglus, att levereras å bataljonens stationsort i Åbo stad; hvarom hugade spekulanter härigenom underrättas, med tillkännagifvande, att behörigen styckt proprie borgen för åtagandets fullgörande bör ställas, så framt afseende å anbudet skall kunna påseas. Helsingfors, af Finska Krigs-Kommissariatet, den 18 Augusti 1856.

G. A. Krook.

Griff. Stobin.

Mederbörande gärdsegare i denna stad wara härmed beställade att Måndagen den åttonde (8) instundande September, Klockan 11 förmiddagen, infinna sig å Rådhuset för att inför Magistraten utse Revisorer till granskande af Brandkommissionens räkenskaper för sistlidet år. Åbo Rådhus, den 18 Augusti 1856.

Borgmästare och Råd.

Genom i dag fattadt beslut, har Polisförmannen förordnat, att gattlyttningen här i staden skall Måndagen den 1 nästkommande September taga sin början; Och wara mederbörande, som alligga att om lyttningen besörja, härmed beställt antyde, att å de tider, som bestämmes uti en besöfver upprättad Tabell, hvilken å Frenckellska boklådan emot betalning finnes att tillgå, hålla sagde lyktor lysande och wäl rengjorde, så framt de wela undgå de uti Polisförfattningen den 10 Maj 1817 för förfummelse härutinnan utsatte böter. En rubel sifwer. Åbo Polisförmannen, den 12 Augusti 1856.

På Polisförmannens wagnar:

Freder. Reinhold. T. Ameland.

Onsdagen den 17 innevarande September, kl. 4 eftermiddagen, anställes å fattighuset i denne stad inför Direktiönnen för fattigwården offentlig entreprenad-auktion, hvarvid till den minsta förbrände kommer att utbudas kosthållningen å fattighuset från och med den 1 nästinstundande November till och med den 31 Oktober år 1857, enligt den spisorning som så wäl wid auktionstillfället som dessförinnan hos underordnad Direktiöns Sekretärer kan ses; hvilket, äfvensom att entreprenörerna böra wid auktionen wara försedde med antaglig proprie borgen för åtagandets behöriga fullgörande och för de förfötter, som tilläfwenturs kunna den blifwande kosthållaren bewiljas, härigenom till hugade spekulanter underrättelse kungöres. Åbo den 11 Augusti 1856.

Enligt befallning:
G. N. Revison.

Måndagen den 1 nästinstundande September öppnas åter Tekniska Realskolan i Åbo till undervisnings meddelande. Åbo den 14 Augusti 1856.

G. R. Fock.

Att Grunttimmerskolan åter öppnas den 15 förmiddagen September, kl. 9 f. m., äfvensom att nya elever wid samma tillfälle, efter sedd anmälan hos undertecknad, kunna winna inträde i läroanstalten, warer respektive föräldrar och målsmän tillkännagifwet. Åbo den 15 Augusti 1856.

Julia Hausen.

Auktion.

Fredagen den 29 innevarande Augusti månad, ifrån kl. 10 på förmiddagen, anställes offentlig frivillig auktion uti afidne Timmergefallen Sam. Sjöbloms arfwingars egande häft i gården N:o 185 i f. d. Klösterkwarteret, till försäljande ej mindre af berörde gärdss häft än bemäde afidnes och hans jemwäl dödblesna hustrus efterlemnade lösegendom, bestående uti något gult, koppar-, mesings- och jernfäber, målade möbler, mans- och qwinno-gångkläder, jemte diverse; hvarom, samt att anberörde fastighetsandel försäljes Klockan 12 på dagen, hugade köpare underrättas. Åbo Stads Auktionsförmannen, den 21 Augusti 1856.

A. Forsman.

Ångfartyget ÖRNKÖLD,

fördt af Kapten J. J. Conradi,

afgår under innevarande seglationstid till och med den 20 September:

hvarje Thorstag från Stockholm till Åbo,

„ Lördag, tidigt på morg., från Åbo till H:fors,

„ Söndag, tidigt på morg., från H:fors till Åbo,

„ Måndag, kl. 1 e. m., från Åbo till Stockholm;

hwarefter fartyget kommer att afgå:

Måndagen den 22 September från Helsingfors till Åbo,

Onsdagen den 24 „ från Åbo till Stockholm,

Söndagen den 28 „ från Stockholm till Åbo,

Onsdagen den 1 Oktober från Åbo till Stockholm,

Söndagen den 5 „ från Stockholm till Åbo,

medtagande fraktgods och passagerare emellan alla stationer.

Fartygets kommissionärer äro: i Stockholm Herrar G. E. Flygarson & Son, i Helsingfors Herr B. A. Thunberg och i Åbo undertecknad. Åbo den 16 Augusti 1856.

Joël Falcken.

Ångfartyget FURST MENSCHIKOFF,

fördt af Kapten C. C. G. Collan, afgår under innevarande seglationstid, till och med den 20 September:

hvarje Fredag från St. Petersburg till Reval,

„ Lördag „ Reval till Helsingfors,

„ Måndag „ H:fors till Reval och St. P:burg.

Fartygets kommissionärer äro: i St. Petersburg Herr J. W. Aspelin, i Helsingfors Herr B. A. Thunberg och i Reval Herr Konsuln och Riddaren G. F. von Böningh. Närmare upplysningar lemnas af undertecknad. Åbo i Augusti 1856.

Joël Falcken.

Transportångfartyget MURTAJA,

fördt af Kapten J. C. Johanson,

afgår på dess 7:de resa:

Onsdagen d. 27 Aug. från Åbo till Ekenäs,

samma dag „ Ekenäs „ H:fors,

Thorsdagen d. 28 „ „ H:fors „ Lovisa,

samma dag „ Lovisa „ St. P:burg,

Onsdagen d. 3 Sept. „ St. P:burg „ Lovisa,

Thorsdagen d. 4 „ „ Lovisa „ H:fors,

Fredagen d. 5 „ „ H:fors „ Ekenäs,

Lördagen d. 6 „ „ Ekenäs „ Åbo.

Afgångstimmen från Åbo är kl. 2 om morgonen.

Närmare underrättelser meddelas af Herrar: P. Serck i St. Petersburg, C. G. Majander i Lovisa, B. A. Thunberg i Helsingfors, E. W. Stark i Ekenäs och af undertecknad i Åbo, hwarest jemwäl taxa för fraktgods och passagerare erhålles. Åbo den 16 Aug. 1856.

E. A. Jammerman.

Jernångslupen RUNSALA

afgår

till Runsala: från Runsala:

Aug. d. 25, kl. 3 e. m., till N:o 31. Aug. d. 25, kl. 8 e. m.

„ „ 26, „ 10 f. m. „ „ 26. „ „ 26. „ 8 „

till Nådendal: från Nådendal:

Aug. d. 26, kl. 10 f. m. Aug. d. 26, kl. 7 e. m.

Till salu.

De, som önska att under nästinstundande September månad från fartyg ankommande till Åbo å tillhandla sig goda murtegel af Åttu bruks tillverkning, behagade gifwa sådant tillkänna hos gärdswakten i Gscheimerådet Baron von Gaartmans gård. Priset för dessa tegel wid fuden levererade i Åbo är per 1000:de: för jernbrända 12 rubel; för rödbrända 11 rub., och för blekbrända 10 rubel. Betalningen erlägges till gärdswakten.

Prima sortens champagne-win och franska kattrin-plommon, till billiga priser, hos

Per Jthimæus.

„ „ belar uti ett från Gadiz, med innehafwande saltlast, hemkommande skepp. Närmare underrättelse hos

Per Jthimæus.

Pohliska kläden, Carolina risgryn, raspad Hjorthorn, Stärkelse, Engelsk porter på 1 och $\frac{1}{2}$ krus, Muscatell Druffrussin, Smyrna Fikon, Engelsk Cheshire-, Italiensk Parmesan-, Limburger-, Holländsk-, Kummin- och Schweitzer-ost, Westphaliska rökta Skinkor, Fransk Anjovis, Sardiner, Tryffel, Champignon, Pickels, canderad Ingefära, syltad Ananas, Lucca Matolja, Fransk & Engelsk preparerad Senap, Oliver, Capris, Japansk, India och Canton Soya, Engelsk Ättika på buteljer, Curacau, Marasquin, diverse inlagde frukter, fin tvättsvamp, wit och marmorerad Silkestväl, Engelskt kopiebläck på 1 & $\frac{1}{2}$ krus, tapeter och border Vattenkrus af terra cotta samt friska Citroner, hos

John Hülphers & Co.

Tändstickor af H. J. Oldenburg & Cos i Björneborg välkända tillverkning, i parti till fabrikspris, hos

John Hülphers & Co.

Soder, sirap, samt franska plommon och swifon, hos

G. F. Hamberg.

Grå chinelldoffel, Engelst skriftbläck på krus, hos

G. F. Alfstan.

God blåholtz, till facilt pris, hos

E. M. Lindqvist.

Swita uniformshandskar, hos

A. Ruffschinoff.

Marmelader, hos

A. Ruffschinoff.

En ny modern wagn, hos

G. J. Wulff.

Stömjölk och silbunka, uti J. Sandströms gård wid Berstänggatan.

Utbjudes hyra.

En sal, trenne kamrar och kök, med egen förfuga och tambur, ifrån den första nästkommande Oktober, uti Författars aktuarien Johanssons gård.

7 rum med kök jemte trädgårdar å villan Karlberg.

J. U. Ströman.

Från den 1 Oktober uthyres en lägenhet af sal, kammar, kök samt nödiga uthus, hos

J. F. Hillebard.

Tvæne rum från den 1 Oktober i Guld- och Silfverarbetaren Eörntroths gård; närmare härom af

J. G. Wileström.

Ser rum och bagarestuga samt nödiga uthus, uti f. d. Mälaren Ahlgrens gård wid Slottsgatan, uthyres ifrån den 1:sta nästinstundande Oktober. Rummen kunna äfwen delas om så östundas. Närmare underrättelse härom erhålles af Bagaren Nyman.

I öfra våningen af Färgaren Blomqvists gård finnes en möblerad salong att nu genast uthyras. Öfwerenskommelse om hyran ser på stället.

Tjenstföande.

En gosse om 19 års ålder, önskar sig plats såsom betjent ifrån den 1 November i någon stad eller på landet. Envar härå torde inlemnas med det första å Herr Villjas länebibtiothet i förseglad biljett till A. E. J.

I tjenst östundas.

En hushållsmamsell kan ifrån instundande höst få plats å Palikais egendom i Sommarås kapell. Närmare underrättelse lemnas å detta blads tryckeri.

En kunnig köfska, med hedrande betyg, kan erhålla tjenst från den 1 instundande November, då hon anmäler sig i f. d. Granfeltka gården wid Bisköpgatan.

Diverse.

Åf 1853, 1854 årens behållning för Societetsinrättningen härstädes utdelas 30 rub. för per aktie för hvarje år, emot anteckning å aktiebrevet, ifrån den 22 dennes intill den 15 nästinstundande Oktober. Åbo den 19 Augusti 1856.

G. B. Romell,

Inrättningens Skattmästare.

Som bouppteckning efter afidne Kyrkoherden i Wirmo pastorat, Filosofie- och Theologie-Doktor, Kontraktsposten och Ordenslebamoten Anders Johan Rönndäkt kommer att den 8 nästinstundande September å Wirmo sockens kyrkoherdes bebol verkställas, alltså wara de, hvilka i boet ega att förbra eller berstädes häfta för skuld, härigenom anmanade att sådant, wid berörde tillfälle eller öfverförinnan hos undertecknad, utsebb förrättningsman af sagde uppteckning, anmäla. Åbo den 22 Augusti 1856.

Th. von Hellens,

Förrättskanfäst.

Lif- och Brand-försäkringsaktiebolaget

SKANDIA

i Stockholm,

stadfästadt genom Kongl. Resolution d. 12 Januari 1855.

Grundfond: 10,000,000 Rdr B:ko.

Brandförsäkring.

Bolaget försäkrar emot eldskada offentliga och enskilda byggnader samt lösegendom i städer och på landet, äfvensom fartyg, emot de billigaste premier.

Det ersätter all den skada, som vid eldsvåda sker å försäkrad egendom i följd af släckning, nedrifning eller nödvändig utflyttning.

Emot särskild premie betäcker bolaget äfwen förluster, som härröra från explosion af gas och ånga.

Likaledes emot särskild premie tillförsäkras bolaget intekningshafvare att, oberoende af sådana fastighetsegarens möjliga försummelser eller åtgöranden, hvarigenom försäkringsrätt i allmänhet förverkas, äfvensom af vissa andra allmänna försäkringsvilkor, få nämnde rätt tillgodonjuta.

Längsta tiden, hwarå försäkring meddelas, är Tio år.

Betalas premier förskottsvis för två eller flera år, så bewiljas:

för 2 till och med 4 år, afdrag af fem procent å premien.

„ 5 „ „ „ 6 „ ett friår, så att vid försäkring å 5 år endast betalas premie för 4 år, och vid försäkring å 6 år premie för 5 år.

„ 7 „ „ „ 9 „ ett friår och tio procents afdrag å premien.

„ 10 år två friår och tio procents afdrag å premien.

Uppskattning af brandskada sker antingen genom vänlig öfverenskommelse eller af sakkunnige Gode Män, valde af parterne å den ort, der eldsvådan timat.

Försäkringsvilkoren äro i allmänhet så tydliga och bestämda, att tvist med någon försäkringshafvare ej bör ifrågakomma; men skulle sådan tvist emellertid icke kunna undvikas, afgöres densamma af Kommissarier, valde af parterne å den ort, der försäkringsbrevet blifvit tecknad.

Ansöknings-formulär jemte alla nödiga upplysningar om såväl lif- som brand-assurans erhållas af undertecknad, Åbo den 12 Februari 1856.

J. W. Lilija.

Special-Agenter äro:

I Tammerfors: Herr Brukspatron Frenckell.

„ Tavastehus: Herr Lund & Grönholm.

„ Nystad: Herr Konsul Ramsell.

„ Raumo: Herr Handl. Granström.

„ Ekenäs: Herr Direktör Möller.

Åbo, J. G. Frenckell & Son.

Till tryckning gilladt: T. T. Renvall.